

[Undervisningsministeren.]

godtgørelse på 2. del, og jeg har netop fået en tilbagemelding fra ministeriet om, at spørgsmålet har været taget op over for det grafiske område, og at problemet skulle være klaret. Det vil sige, at man nu har taget højde for det problem, som man ellers kunne frygte ville opstå i forbindelse med ordningen.

Jeg skal til slut blot udtale håb om en både hurtig og positiv udvalgsbehandling.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om udsættelse af adgangsregulering til videregående uddannelse [af Freddy Madsen m. fl].

(Beslutningsforslag nr. B 38. Fremsat 12/4 77).

Forslaget sattes til forhandling.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

På dette sene tidspunkt skal jeg ikke holde nogen længere tale, men nøjes med at afvise forslaget.

J. K. Hansen (S):

Jeg har heller ikke stort besvær med at følge ministeren i en afvisning, og det gør jeg.

Wissing (FP):

Fra fremskridtspartiets side kan vi beklage, at der skal indføres adgangsregulering til de videregående uddannelser, men alle kendsgerninger og prognoser viser klart, at det er nødvendigt at foretage en sådan. Det kunne måske være på sin plads at gentage, at adgangsregulering først og fremmest ønskes indført, for at der kan blive taget skyldigt hensyn til de mange unge, som vi ikke ønsker at lokke ud i en lang og kostbar uddannelse, de ikke vil kunne finde nogen anvendelse for.

Endelig må der også gøres opmærksom på, at den adgangsregulering, som foreligger nu, kun vil medføre en meget lille begrænsning af de unges muligheder for at søge videregående uddannelse. Derfor er der ingen grund til at støtte forslaget om at udsætte lovens ikrafttrædelsestidspunkt.

Der er ikke, som det ellers fremgår af forslagens bemærkninger, tale om en øjeblikkelig indførelse af adgangsregulering. Det har længe været kendt, at den skulle træde i kraft i år, og behandlingen af adgangsreguleringen har været i gang så længe, at en udsættelse næppe vil ændre noget på hverken indhold eller hensigt.

Det er heller ikke rigtigt, at der ikke er sket nogen som helst orientering af de elever, der går på de studieforberedende uddannelser, dels skulle der på alle uddannelsessteder være givet orientering af studievejledere, og dels har direktoratet for de videregående uddannelser fremstillet og udsendt en meget detaljeret og omfangsrig vejledning, der er uddelt på uddannelsesstederne.

Til trods for at nogle af de modtagende uddannelsesinstitutioner udtrykker betænkelighed med hensyn til at færdigbehandle alle ansøgninger til tiden, tror vi også, at disse forudsatte vanskeligheder vil kunne overvindes, og vi ser derfor heller ikke af den grund nogen anledning til udsættelse. Adgangsregulering til de videregående uddannelser bør derfor som planlagt gennemføres fra og med det kommende studieårs begyndelse.

Bertel Haarder (V):

Vi kan ikke medvirke til forslagens gennemførelse. Jeg har under et tidligere dagsordenspunkt nævnt, at vi ser adgangsreguleringen i sammenhæng med en ressourceregulering inden for uddannelsessektoren, og skal i øvrigt kun føje til, at vi også i et brev til ministeren har udtrykt ønske om, at adgangsreguleringen administreres så enkelt og liberalt som muligt, specielt vedrørende studieskift. Derudover har jeg intet at tilføje.

Gerda Møller (KF):

Vi har, da vi vedtog forslaget til adgangsregulering, begrundet, hvorfor vi går ind for det. Vi kan ligesom det kommunistiske parti nære nogle bekymringer med hensyn til, om det nu også kan føres ud i livet, men vi har jo fået ministerens garanti for det, så det kan det,

[Gerda Møller.]

og det skal det. På den baggrund må vi afvise kommunisternes forslag.

Jeg vil slutte med at sige, at hvis vi endda kunne være sikre på, at vi kunne have fået vore ønsker igennem – her tænker jeg først og fremmest på stopprøverne – og hvis kommunisterne også næste år ville være med til at gå ind for adgangsbegrænsning, ja, så kunne vi tale om det, men kommunisterne vil jo ingen af delene, ved jeg.

Ingolf Knudsen (CD):

Jeg skal da ikke indlede en diskussion om formerne for adgangsregulering, måske bare i en parentes sige, at vi også er tilhængere af stopprøver.

Med hensyn til det foreliggende forslag skal jeg sige, at vi også kan nære betænkelighed ved, om man kan nå at få loven administreret ordentligt i år, men da jeg forstår, at ministeren har garanteret det, og at det er ministerens opfattelse, at det kan lade sig gøre, overlader vi hermed ansvaret til ministeren og hendes embedsfolk; så må vi håbe, at det også lader sig gøre.

Ebba Strange (SF):

Jeg skal ikke på dette sene tidspunkt trætte tinget med en tale om, hvorfor SF er gået imod indførelse af adgangsbegrænsninger ved de videregående uddannelser, den beslutning, der blev truffet sidste år. Når vi nu står med et forslag fra Danmarks kommunistiske parti om at udsætte adgangsbegrænsningerne, vil jeg i hvert fald ikke love, at vi vil gå ind for dem til næste år eller til næste år igen, men jeg synes nok, at tinget måske burde overveje at støtte kommunisternes forslag alligevel, fordi jeg synes, vi har fået så mange rapporter ind fra uddannelsesinstitutionerne og fra universiteterne om, hvor bekymrede de er over den form, adgangsbegrænsningen har fået, og nu sidst, men ikke mindst, fra gymnasie- og HF-kurser. Jeg synes, de rapporter, vi har fået fra Langkær gymnasiet, har været meget vel underbygget med de meget alvorlige pædagogiske og studiemæssige konsekvenser, den form for adgangsbegrænsning, der her er indført, får på de uddannelser, der ligger før de videregående uddannelser. Det synes jeg nok at de partier, der i øvrigt går ind for adgangsbegrænsning, også burde overveje, når de skal vurdere formen, og om det ikke ville være

klogt at udsætte beslutningen et år, hvad vi nu her har lejlighed til at vedtage.

Niels Helveg Petersen (RV):

Folketinget har som bekendt vedtaget en lov om adgangsregulering, som har pålagt ministeren at gennemføre adgangsregulering fra efteråret 1977. Mit parti er stemt for en adgangsregulering, men den udformning, den har fået i ministerens forslag til bekendtgørelse, kan vi ikke tage noget medansvar for. Det bygger på eksamensgennemsnit fra de afleverende institutioner. Disse vejledninger og redegørelser til de studerende er bl. a. på grund af valget blevet stærkt forsinket, med det resultat, at vejledningerne er kommet for sent ud, med det urimelige resultat, at studerende, der i disse uger forbereder sig til studentereksamen eller HF, må svæve i en alt for stor usikkerhed om, hvorledes reglerne faktisk vil komme til at fungere. De modtagende institutioner har ligeledes været udsat for stor uvished, fordi vejledningerne først for nylig har kunnet fremkomme. Derfor mener vi ikke, det er klogt at iværksætte adgangsbegrænsningen på det grundlag, som foreligger.

Lad mig yderligere anføre, bl. a. over for fremskridtspartiet, men også over for det konservative folkeparti, at den form, adgangsbegrænsningen her har fået, jo altså vil give anledning til et fantastisk blanketskriveri og papirnusseri. Må jeg henvise til den vejledning, som her foreligger, og som bl. a. siger: i dette hæfte er kun opregnet nogle få vigtige punkter med hensyn til ansøgningsprocedurer og skemaudfyldelse. Det er nogle få hovedpunkter, og det viser noget om, hvilket stort apparat teknisk og administrativt man her sætter i værk, og vi tror, at man vil komme til at fortryde det. Man vil, når dette kommer til at fungere, komme til at opleve, at det, der med sikkerhed kommer mest af, er ekstraarbejde for uddannelsesadministratorerne.

Ministeren har ret til at gøre dette, men vi tvivler på, at det er klogt. Regeringen fastholder sine planer, men jeg synes, man skal gøre op, inden denne sag er afsluttet og dette formentlig træder i kraft, at det, efter de tilkendegivelser, der foreligger fra partier her i salen, ligger klart, at hvis regeringen ønskede det, hvis ministeren ønskede det, ville det ikke være umuligt at få tilslutning til en udsættelse af adgangsbegrænsningen i hvert fald et år.

Lad mig så yderligere anføre, at forudsæt-

[Niels Helveg Petersen.]

ningen for adgangsbegrænsningen i sin tid var, at korterevarende uddannelser samtidig blev introduceret. Det er ikke sket. Og lad mig yderligere anføre, at det er dybt betænkeligt, at adgangsbegrænsning i denne form kommer til at give plads for en stærk centralisering af styrelsen af de højere uddannelser, og derfor skal min konklusion være, at det er uklogt at sætte adgangsbegrænsningen i gang på det grundlag, som eksisterer.

Chr. Christensen (KrF):

Vi beklager i kristeligt folkeparti, at det er nødvendigt at gennemføre en adgangsregulering, men vi har tilsluttet os den ud fra den betragtning, at vi mener, det er forkert at sende et stort antal unge ind i en uddannelse, når vi ved, at en ret så væsentlig del måske vil komme til at ende i arbejdsløshed. Det er på denne baggrund, vi har tilsluttet os adgangsreguleringen, men vi erkender, at der er mange problemer forbundet med at sætte denne adgangsregulering i gang. På den anden side, kommer vi ikke i gang og får gjort nogle erfaringer, vil vi yderligere være vanskeligt stille fremover. På denne baggrund mener vi, det er rigtigt at gå i gang nu, og derfor kan vi ikke medvirke til forslagets gennemførelse.

Steen Folke (VS):

VS kan gå ind for det af DKP fremsatte forslag, dels fordi vi er principielle modstandere af den adgangsbegrænsning, som et flertal herinde har vedtaget, dels fordi vi mener, at den måde, hvorpå adgangsbegrænsningen sættes i kraft i år, er meget forhastet, og at den efter vores vurdering sker på en måde, som er helt urimelig over for de elever, gymnasieelever, HF-elever og andre, som skal ind til højere uddannelser, som har fået meget utilstrækkelig vejledning på et meget sent tidspunkt og i det hele taget er underlagt en række tidsmæssige frister, som er ganske urimelige.

Jeg vil i øvrigt godt spørge ministeren, hvordan det egentlig er, om ikke vi kunne få den bekendtgørelse, som hører til hele dette område. Jeg har i hvert fald ikke været opmærksom på, at vi har fået den i folketingets undervisningsudvalg, og jeg vil da gerne spørge ministeren, hvornår bekendtgørelsen er udsendt. Hvis det er rigtigt, at vi ikke har fået den, vil jeg bede om, at vi får den i udvalget,

da den jo skal være baggrunden for det, som i høj grad er i færd med at blive iværksat.

Jeg skal ikke holde nogen større tale om adgangsbegrænsningens konsekvenser, det har vi gjort ved flere tidligere lejligheder. Jeg vil lige minde om, at en af de konsekvenser, som allerede kan spores, er et forøget karakterræs i skolerne, og det er efter vores mening en meget uheldig konsekvens af den adgangsbegrænsning, man har indført, og den måde, man har gjort det på, hvor karakterer spiller en så væsentlig rolle for, om man kan komme ind eller ej.

Jeg vil da også lige sige blandt de mange ting, som det er værd at hæfte sig ved omkring den konkrete igangsættelse, at en af forudsætningerne, som var stillet op fra ministerens side for at indføre adgangsbegrænsningen, var, at der skulle udformes alternative kortere videregående uddannelser, og det har vi sandt at sige endnu ikke set meget til; vi har kun fået en hel del henvisninger til, at man var i gang med at arbejde med det osv. osv. Jeg vil da godt høre, hvordan det egentlig går med disse ting.

Ordføreren for forslagsstillerne (Freddy Madsen (DKP):

Jeg vil gerne medgive fru Gerda Møller, at vi naturligvis, som vi hele tiden har været det, er modstandere af adgangsbegrænsning under enhver form. Men jeg vil gerne sige, at fremsættelsen af netop dette forslag er sket på baggrund af de problemer, som denne hastige gennemførelse af adgangsreguleringen fører med sig. Vi havde gerne set, og det har vi faktisk også virket for, at andre end os enten fremsatte forslag eller var medforslagsstillere til dette forslag, således at opfattelsen af, at det alene var, fordi vi var modstandere af adgangsregulering, at vi fremsatte dette forslag, kunne bortvejres. Men nu er det altså blevet sådan, at det er os, der fremsætter det, og det er, som det også fremgår af debatten her, et fornuftigt forslag, som burde kunne samle flertal her i folketinget.

Det, der er sket, er jo, at der allerede på nuværende tidspunkt er opstået en lang række problemer, som enhver kunne forudse, og det vil blive meget vanskeligt at gennemføre det, der her er lagt op til. Jeg tror ikke, det er således, men man sporede næsten en smule skadefryd hos nogle af ordførerne i retning af, at det heldigvis ikke er vores bord, det er un-

[Freddy Madsen.]

dervisningsministerens. Sådan vil det nok komme til at gå, hvis det fortsætter på den måde.

Man sagde, at ansøgningsskemaerne skulle ud den 15. april. Så vidt mig bekendt fik de studerende den tykke bog her i lørdags. Der er allerede HFere, der på nuværende tidspunkt går til eksamen, og som ikke har nogen mulighed for at få den studievejledning, som så varmt blev anbefalet fra fremskridtspartiets side. Men på trods heraf forudsættes det fortsat, at skemaerne er tilsendt institutionerne i udfyldt stand den 1. juli. Institutionerne skal herefter have færdigbehandlet skemaerne den 8. juli. Samtidig skal de senest den 12. juli have besked om, hvem de skal optage, og hvilke studiepladser der vil blive ledige som følge af, at ansøgerne er optaget på andre institutioner. Der vil hermed være maksimalt 3 dage, hvori indgår en weekend, til den centrale edb-behandling af lister indsendt af institutionerne. Med de erfaringer, vi har fra andre områder om nye edb-behandlinger, lyder det jo overordentlig tillidvækkende. Det lyder kort sagt usandsynligt af tre årsager.

For det første kan der blive tale om forsinkelser på institutionerne. For det andet kan der være tale om fejl i det indsendte materiale. For det tredje kan der som sagt opstå problemer med edb-indkøringen.

Sagen er faktisk, at blot én institution begår en fejl i behandlingen af materialet, vælter det hele planen.

Hertil kan føjes det følgende sørgmuntre kuriosum, at en student kan tillade sig at søge i alt 8 institutioner. Hver institution skal modtage ét ansøgningsskema. Skemaerne skal behandles manuelt inden for 8 dage. Enhver kan forestille sig, hvilken tid der skal bruges til blot at gennemlæse de tusindvis af skemaer, der ligger på uddannelsesstedet. Dette eksempel er bl. a. hentet fra undervisningsministeriets egen vejledning, som ligeledes er udsendt i den sidste uge af april, hvilket også sætter spørgsmålstegn ved institutionernes tid til at forberede denne ekstra arbejdsbyrde.

Så er der endelig spørgsmålet om bekendtgørelserne. Så vidt mig bekendt er det meget lang tid siden, at undervisningsministeren har lovet, at denne bekendtgørelse var lige på trapperne. Også til oplysning for hr. Steen Folke kan jeg meddele, at der ved en henvendelse til undervisningsministeriet i dag er blevet sagt,

at den nok kunne ventes engang i midten af næste uge. Institutionerne kender ikke på nuværende tidspunkt de forhold, de har at arbejde under, så løst i fugerne er hele dette forslag.

Der er så mange ting i det, som man ikke kender eller kan overskue på nuværende tidspunkt. Vi har i undervisningsudvalget spurgt undervisningsministeren: hvad nu, hvis denne plan, hvis denne koordinering, ikke kunne gennemføres, har man så en nødplan? Det har man ikke, siger undervisningsministeren, men det skal nok gå alligevel. Ja, håbet er jo lysegrønt, men det, der er sagen, er, at hvis det her falder på gulvet og det skal behandles manuelt, så er alle forudsætningerne væk.

Jeg har tidligere bedt undervisningsministeren om at begrunde, hvordan hun forestillede sig at man ved manuel behandling kunne gennemføre koordineringen, og om prioriteringen ville kunne finde sted. Det har jeg ikke fået noget svar på. Jeg håber på det her i aften. Undervisningsministeren må have haft tid nok til at undersøge det problem og må vel have en forestilling om, hvad der sker, hvis hele denne sag falder på gulvet, hvad der er al mulig udsigt til på nuværende tidspunkt.

Jeg kan da godt forstå, at både undervisningsministeren og den socialdemokratiske ordfører er overordentlig tilfredse med, at det er et sent tidspunkt på aftenen, for så havde man jo en undskyldning for at sige: den sag vil vi helst ikke beskæftige os med. Det er blevet sent, men er sandheden nu ikke, at der er helt andre begrundelser for, at man ikke ønsker at beskæftige sig med det? Sagen er jo – og det skal stå lysende klart i denne sag – at der er et bredt flertal i dette ting for, hvis undervisningsministeren og socialdemokratiet vil, at udsætte denne sag i et år. Der er intet som helst, der taler for at gennemføre den på nuværende tidspunkt. Ja, selv sådan som det fremgår også af ordførertalerne her i aften, er der antagelig, måske bortset fra fremskridtspartiet, men det er måske også ubehageligt for socialdemokratiet, nok ingen i de borgerlige partier, der ville angribe socialdemokratiet eller laste undervisningsministeren, hvis hun kom og sagde: kære venner, det går ikke. Der er ikke tekniske muligheder for at gennemføre det.

Kan vi nu ikke helt klart få at vide: hvorfor vil undervisningsministeren, hvorfor vil socialdemokratiet, jeg er lige ved at sige imod, et

[Freddy Madsen.]

borgerligt flertal her i folketinget, gennemføre denne sag som en hastesag, på trods af at socialdemokratiet ellers altid har sagt, at dette ikke var nogen hjertesag for dem? Hvorfor er det bludselig blevet en hjertesag? Det har også på dette punkt været næsten umuligt at få en klar tilkendegivelse af, hvad det var, der drev værket i denne sag. Kan vi nu ikke, selv i denne sene natteime, få at vide: hvad er årsagerne til, at socialdemokratiet og undervisningsministeren sætter al deres styrke ind på hurtigst muligt at få gennemført adgangsregulering i Danmark?

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg skal gerne hjælpe hr. Freddy Madsen med at demonstrere, at socialdemokratiet, også selv om klokken er blevet 10 minutter over 11, er i stand til at debattere det forslag, som kommunisterne har fremsat.

Hr. Freddy Madsen har altid de mest interessante overvejelser over flertalsmuligheder her i folketinget. Vi konstaterer det næsten i en hvilken som helst debat, og vi har konstateret det igen her i aften. Nu mener hr. Freddy Madsen, at der er et borgerligt flertal for at udskyde adgangsreguleringen. Det er muligt, at jeg har hørt noget helt andet end hr. Freddy Madsen her i aften, men hvis vi tager de normale betegnelser for partier, så har det radikale venstre talt for, at vi skulle udskyde adgangsreguleringen og det er rent faktisk, hvad der har været. Det, det radikale venstre har talt for, var, at vi skulle anvende de stemmer, der er her i tinget imod en adgangsregulering, til at lave en midlertidig udsættelse på et år, efter at det radikale venstre sidste år sammen med en lang række andre partier vedtog loven om adgangsregulering og vedtog, at den skulle træde i kraft i 1977.

Jeg vil godt sige til hr. Niels Helveg Petersen, at det er ikke en ret, undervisningsministeren har, men en pligt efter det vedtagne lovforslag, og i det omfang jeg ikke her kan påvise, at det, jeg dengang var med til at anbefale, og som regeringen stemte for, ikke kan lade sig gøre, er vi selvsagt bundne af den vedtagelse, som i øvrigt også det radikale venstre stemte for.

Derfor må jeg sige, at jeg deler ikke den opfattelse, at man her med et meget spinkelt flertal bestående af partier, der er imod adgangsreguleringen, skulle udsætte denne ad-

gangsregulering, som det radikale venstre også har været med til at vedtage, og som vi har arbejdet på i det forløbne år.

Så vil jeg gerne både over for hr. Niels Helveg Petersen og over for hr. Steen Folke omkring de korterevarende videregående uddannelser gentage, hvad jeg har sagt i adskillige samråd, nemlig at når vi fastlagde det maksimale optagelsestal på 20.000 studerende, så var det netop for at undgå en situation, hvor vi allerede i år skulle have en lang række alternative kortere uddannelser klar. Med et tal på 20.000 er der plads til alle de studerende. Det vil der ikke blive i de kommende år. Derfor skulle der udarbejdes de alternative uddannelser. Undervisningsudvalget har fået tilsendt det materiale, vi arbejder videre med i undervisningsudvalget, og det er klart, at der også vil komme til at foreligge alternative uddannelser på dette område, men med en maksimal tilgangssamme på 20.000 haster det ikke.

Og så skal jeg blot præcisere, at vi selvfølgelig har sendt vejledningen ud den 15. april. Det, hr. Freddy Madsen talte om, var ansøgningskemaerne, og det, man har brug for til netop gymnasieelever og HF-elever, er vejledningen og selvfølgelig ikke på nuværende tidspunkt bekendtgørelsen. Det er klart, at den også skal ud.

Og så vil jeg godt slutte med at sige, at jeg ikke på noget tidspunkt har foregøjet folketingets undervisningsudvalg, at dette er en enkel opgave. Jeg har tværtimod gang på gang understreget, at den er vanskelig, og at den er kompliceret, at vi har gjort et meget stort stykke arbejde i undervisningsministeriet for at få det til at lykkes inden for det år, der var afsat til det, og at der selvsagt kan opstå vanskeligheder; men vi mener ikke, at der er noget i den procedure, vi har valgt, der taler for, at det ikke kan gennemføres i år.

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg synes, ministeren kommer lidt for let om ved problemet om sit eget ansvar i sagen. Jeg erkender, at det radikale venstre har stemt for adgangsregulering, men allerede dengang med den tilføjelse, at et flertal i den radikale gruppe var tilhængere af den form, hvor det skete ved stopprøver. Der er ikke givet radikal tilslutning til gennemførelse af adgangsregulering på den måde, som her er foreslået af ministeren. Det, jeg ønsker skal stå helt klart og tydeligt, er, at ganske vist har

[Niels Helveg Petersen.]

ministeren forpligtelse til at gennemføre, hvad der står i denne lov, men intet forhindrer regeringen, ministeren, socialdemokratiet i at komme til Folketinget med et ønske om at have bedre tid til at forberede dette. Hvis regeringen kom med et sådant ønske, ville der også, er jeg helt overbevist om, være et flertal i denne sal, som ville have forståelse for en sådan handle måde på grund af de forsinkelser, som bl. a. valget har påført arbejdet, og som ministeren jo ikke er ansvarlig for; så ville der her i salen og mange steder, jeg tør sige de fleste steder på uddannelsesinstitutionerne og i hvert fald helt tydeligt på gymnasierne, være en meget stor forståelse for, at det ikke var rimeligt at gennemføre en adgangs begrænsning på dette grundlag.

I stedet for at tage dem nu får vi problemerne til september, når urimelighederne i det, der er foreslået, for alvor slår igennem.

Ordføreren for forslagsstillerne (Freddy Madsen) (DKP):

Jeg vil da gerne medgive ministeren, at det er en overdrivelse at sige, at der var et borgerligt flertal for at få det gennemført her i tinget. Det er jo den slags, man siger i en sen natstid, og som jeg troede at ministeren også kunne opfatte som den ironiske bemærkning, det var. Det korte af det lange er, at det er tilkendegivet – og det synes jeg også er interessant, ikke bare i denne sag, men også til vurdering af socialdemokratiets politik i det hele taget – at her er der 92 mandater, altså et flertal, men det vil socialdemokratiet bare ikke bruge. Og så kan man jo komme og sige: ja men det flertal er jo meget godt, men det vil jo ikke være med til en hel masse andre mærkelige ting. Sådan plejer man jo ikke at sige på andre områder, dér kan man godt finde sammen med borgerlige partier og gennemføre noget, selv om de ikke vil være med til noget på den anden led.

Men det, der fik min ironiske bemærkning frem, er, at der for lang tid siden i pressen og i den interne diskussion her i huset, hvis man kender lidt til den – det ved jeg ikke om undervisningsministeren gør – har været tilkendegivet, at der var den yderste betænkelighed også i en række af de partier, som nu afviser vores forslag, og som går ind for adgangsreguleringen. Hvis ministeren bare ville lytte efter, hvad f. eks. ordførerne for det konservative folke-

parti og centrum-demokraterne har sagt her i aften, så går det jo på, at de har de yderste betænkeligheder, men når nu ministeren absolut vil, så må hun jo også tage ansvaret for det, fordi man gerne vil have denne adgangsregulering.

Det er min bestemte overbevisning, at der ud over de 92 mandater, der ville være, hvis ministeren ville benytte sig af det, der er tilkendegivet her, ville være et bredt flertal her i Folketinget, hvis ministeren ville komme og sige: det her er uforsvarligt, der er så mange problemer i det, at uagtet vi er enige om adgangsreguleringen, så bliver vi nødt til at vente et år.

Derfor bliver jeg nødt til at understrege, at dette er alene ministerens ansvar. Her er et område, hvor hun ikke som i andre sager kan påberåbe sig, at hun ikke vil alt det onde, som hun gør, men at hun bliver tvunget til det af det borgerlige flertal. Her var mulighederne for at lave et flertal, men hun vil ikke bruge det. Hun skal bare påtage sig ansvaret og sige, at det er hende, der vil have adgangsreguleringen indført i år. Det er et standpunkt, vi må respektere. Det kan vi diskutere både her og andetsteds. Vi er ikke enige i det, men det er dog et standpunkt i stedet for at påberåbe sig, at man ikke kan samle et flertal.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Til både hr. Freddy Madsen og hr. Niels Helveg Petersen: jeg har på intet tidspunkt udtalt, at jeg ikke mente, det var mit ansvar. Det, jeg har argumenteret omkring over for først og fremmest hr. Niels Helveg Petersen, som har del i det lovforslag, der er vedtaget, er, at ifølge det lovforslag skulle det gennemføres i løbet af dette år, og det har jeg selvsagt måttet sørge for at det kunne, og det mener jeg at det kan.

Derfor går jeg ud fra, når hr. Niels Helveg Petersen siger, at jeg jo bare kunne have fremsat et ønske, at dette ønske skulle være begrundet, og jeg mener ikke, der er tilstrækkelig begrundelse for at fremsætte et sådant ønske.

Der er jo ikke noget at sige til, at hr. Freddy Madsen ikke synes, det ville være særlig betænkeligt at bruge et flertal af partier, som er imod adgangs begrænsningen, og så i øvrigt se, hvad man kunne hale hjem på præcis det samme område et år efter, hvor man ikke kunne bruge det pågældende flertal. Men jeg tror, at selv hr. Freddy Madsen kan se, at på et område, hvor det er præcis det samme forslag, der

[Undervisningsministeren.]

behandles, turde det være en meget stor let-sindighed, som regeringen ikke har noget ønske om at begå.

Og så vil jeg ud over det sige, at jeg finder, at det i den foreliggende beskæftigelsessituation er fornuftigt hurtigt at få gennemført en adgangsregulering. Jeg ser ingen grund til på grund af tekniske vanskeligheder at udskyde det. Jeg ser mange grunde til, at det bliver gjort, og jeg mener, at vi burde have gjort det tidligere.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Tang Sørensen*, der har orlov, har meddelt mig, at han fra og med den 10. maj 1977 atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Revsgaard Espersens*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Medlem af folketinget *Halvgaard* har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke konsekvenser vil regeringen drage af den fornyede og optrappede uro på universiteterne, bl. a. under hensyntagen til, at det jo nu er erkendt i de officielle statistikker, at universiteterne i de kommende 13 år stort set alene producerer kandidater til arbejdsløshed?«

(Foresp. nr. VII).

Kulturudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v. (Lovf. nr. L 74). Eksemplarer vil blive omdelt.

Kulturudvalget har afgivet betænkning over

forslag til lov om ændring af lov om Statens Kunstfond. (Lovf. nr. L 136). Eksemplarer vil blive omdelt.

Kulturudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om statstilskud m. v. til zoologiske haver. (Lovf. nr. L 59). Eksemplarer vil blive omdelt.

Socialudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Ændret sammensætning af det centrale forhandlingsudvalg m. m.). (Lovf. nr. L 49). Eksemplarer vil blive omdelt.

Finansudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af statslån. (Lovf. nr. L 124). Eksemplarer vil blive omdelt.

Udvalget om offentlige arbejder har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Lovf. nr. L 66). Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget (4/5 77):

Udtræder: Tang Sørensen

Ny stedf.: Revsgaard Espersen

Kommunaludvalget (4/5 77):

Udtræder: Tang Sørensen

Nyt medlem: Revsgaard Espersen

Retsudvalget (4/5 77):

Udtræder: H. C. Hansen

Ny stedf.: Kirsten Jacobsen

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 5. maj, kl. 11 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål om fremme af forespørgsel til undervisningsministeren af Halvgaard.*

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale valg m. v.

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om et hovedstadsråd.